

Predgovor:

Poštovane kolege,

Kliničko-laboratorijska dijagnostika je relativno mlada disciplina koja je svoj nagli razvoj doživela polovinom dvadesetog veka. Svake godine, procenat vrsta analiza koje se u svetu uvode u kliničko-biohemijske laboratorije u proseku raste za 10—20%, što je uslovljeno značajem koji kliničko-laboratorijska dijagnostika ima u modernoj medicini.

Kako je laboratorijska dijagnostika, koju obavljaju medicinski biohemičari i drugi laboratorijski radnici, veoma važna prateća služba u modernoj medicini neophodno je preduzeti niz mera koje bi omogućile podizanje nivoa stručnog rada u laboratorijama. Pravilno sagledavanje mesta, uloge i organizacije kliničko-biohemijskih laboratorija u zdravstvenoj službi doprineće kvalitetu zdravstvene službe kao celine.

Stručni nivo rada laboratorije ogleda se, pre svega, u metodama i postupcima koje medicinski biohemičari primenjuju u svom radu. Nažalost, analize biološkog materijala se i danas, u većini zemalja sveta, izvode najrazličitijim metodama i postupcima. Različite metode daju različite vrednosti bilo u oblasti normalnog, bilo u oblasti patološkog opsega. Sve ovo otežava rad celokupnog tima medicinskog osoblja u proceni i postavljanju dijagnoze, kao i u praćenju terapijskog učinka. Zato je neophodno imati standardne postupke za kliničko-biohemijske laboratorije.

Standardizacija metoda i postupaka, mora da bude stalni posao i briga stručnih organizacija. Isto tako potrebno je zastarele postupke, uvek kada je to moguće, zameniti modernijim. Uvođenje standardnih postupaka samo za sebe ne znači mnogo ukoliko se ne pristupi i standardizaciji opreme u laboratorijama. Stalno treba imati na umu da je oprema na kojoj se izvode kliničko-biohemijska određivanja jedan od najvažnijih preduslova (pored dobre metode) za dobijanje tačnog rezultata, pa ovom problemu treba posvetiti posebnu pažnju.

Stalna edukacija kadra, ipak je najvažniji uslov za kvalitetan rad. Nadam se da će ovaj udžbenik biti jedan od onih koji će doprineti da se taj uslov ispuni.

U Banja Luci 21. maja 2010. godine.

Radmila Maksimović